

Tientallen tips voor een houding van niet weten

Op de landelijke dag van het Netwerk Oplossingsgericht Werkenden van 31 maart 2010 hebben wij (Ernst en Frank) een workshop gehouden over "niet weten". Hoe kan je actief niet weten als je weet dat je niet moet weten terwijl er toch ook allerlei verstandige gedachten in je opkomen die je de cliënt toch echt niet wilt onthouden.

Aan het eind van de workshop vroegen wij de deelnemers of zij tips wilden formuleren uit hun eigen praktijk, over hoe zij het voor elkaar kregen om niet wetend te blijven.

We gingen naar huis met een grote bus vol antwoorden. We hebben ze gelezen en gerubriceerd en samengevat. Hier volgen ze. We menen dat ze in 6 groepen onder te verdelen zijn.

Categorie 1 (28 maal genoemd.)

Stel vragen

Een kleine bloemlezing:

- “Vragen hoe mensen iets voor elkaar hebben gekregen”
- “Hoe ben je gekomen tot de keuze van...”
- “Vraag naar een filmpje van de situatie”
- “Stel vragen over dingen die je ziet tijdens het huisbezoek”
- “ ‘Stel dat’ vragen...”
- “Vraag naar de bekende weg..”
- “OOO...vertel!”
- “Wat denkt U zelf...”
- “Vraag naar wat de cliënt de afgelopen week heeft beziggehouden...”

Categorie 2 (7 maal genoemd)

Doe aan metacommunicatie.

Een bloemlezing:

- “Ik zeg dat ik nieuwsgierig ben van aard maar dat ze best mogen zeggen als iets mij niets aangaat.”
- “Zeg dat je niets weet en leg uit waarom je dat belangrijk vindt.”
- “Durf te zeggen wat je denkt of wat er in je opkomt. Vraag of de cliënt dat wil horen”.
- “Vraag: "Wat moet ik vooral niet doen...”
- “Als een hypothese opkomt vraag ik de cliënt om toestemming om die te bespreken.”

Categorie 3 (35 maal genoemd)

Methodische hulpmiddelen en trucjes.

Een bloemlezing:

- “Draai de rollen om. Laat de ander iets over jou vragen”.
- De Mary Poppins interventie....Met de paraplu in de vertelde situatie springen.”
- “De Domme blondjes houding.... Huuu?”
- “Wachten op nog meer antwoorden....en dan niet stoppen met wachten....”

- “Samen boodschappen doen...”
- “Over van alles vragen behalve over het probleem..”
- “Een vlieg doodslaan..”
- “Scalen..”
- “Ik heb wel gestudeerd maar het boek over U heb ik niet gelezen...”
- “Echoën..het antwoord van de cliënt herhalen” “Echoën..het antwoord van de cliënt herhalen”
- “ Rustig worden...Laat de ander rustig worden in zijn worsteling”
- “Socratische ondervragingen..”
- “Door op het moment dat de cliënt mij vraagt wat ik denk te vragen hoe het de cliënt zou helpen als ik zeg wat ik denk dat de cliënt denkt dat ik denk...” (*wij noemen dit de Fokke en Sukke interventie!*)
- “laat je weten sneller los dan je het hebt bedacht!” (*wij noemen dit de Lucky Luke interventie...*)
- “Laat iemand praten in een metafoor.”
- “Een balletje opgooien “ (*wij noemen dit de balletje-baletje interventie...*)
- “Doorvragen over de betekenis van woorden.”
- “Werk met groepen, laat ze met elkáár praten...”

Categorie 4 (21 keer genoemd)

Helpende gedachten en helpend gedrag.

Een samenvatting;

- “Eigen gedachten parkeren door ze snel even op te schrijven.”
- “Tegen mezelf zeggen dat ik niet weet...wat er in de ander omgaat.”
- “De ander zien als de expert...”
- “Ik denk....Oeps dat was er weer een...”
- “Een rolmodel inbeelden en diegene nadoen.”
- “Ik denk: De oplossing van het probleem zit voor mij...”
- “GEDUUULD”
- “Ik denk: Ik ben inspecteur Clouseau ...” (*wij noemen dit de pink panther interventie*)
- “What you see is NOT what you get...”
- “Steeds mezelf afvragen: ‘Wat weet ik niet’...”
- “Ik ben ook nog heel jong...”

Categorie 5 (17 maal genoemd)

Vorbereiding

Een keur uit de inzendingen:

- “Ik ga onvoorbereid een gesprek in...”
- “Ik lees de vragen uit de oplossingsgerichte boekjes nog eens door.”
- “ Voorafgaand aan de cliëntbespreking bevraag ik mezelf op vooroordelen..”

- “Voor het gesprek even een moment rust nemen. “
- “Geen dossiers lezen...”
- “Je door een collega laten bevragen hoe je denkt dit te weten...”

Categorie 6 (14 maal genoemd)

Non-verbale interventies

Een samenvatting van de bijdragen:

- “Grote ogen opzetten.”
- “Stilte laten vallen.”
- “Leeg worden - muziek horen.”
- “Verander van locatie.”
- “Met open handen zitten.”
- "Letterlijk op je handen gaan zitten"
- “Wenkbrauwen optrekken.”
- “Achterover zitten, voeten aarden en buikademhaling.”
- “Wacht 10 tot 15 seconden als een cliënt iets gezegd heeft.”
- “Een lui gevoel oproepen.”

Succes met experimenteren

Buro Pro Ago

Ernst Bouweriks

Frank van den Berg